



Aan de raad van de gemeente Wijdmeren
Rading 1
1231 KB LOOSDRECHT

Datum : 24 oktober 2021
Onderwerp : Rekenkamerbrief Programmabegroting 2022

Geachte leden van de raad,

Vorig jaar hebben we voor het eerst, voorafgaande aan de vaststelling door uw raad, de begroting aan een globaal onderzoek onderworpen. Daarbij hebben wij ons beperkt tot “verwonderpunten” die voor de raad aanleiding zouden kunnen zijn hieraan aandacht te besteden bij de beraadslagingen over de begroting. De resultaten hiervan hebben wij opgenomen in dezen Rekenkamerbrief. Ook dit jaar hebben we de begroting 2022 beoordeeld. Hierin hebben wij aandacht besteed aan de volgende aspecten.

1. Opvolging verbeterpunten rekenkamerbrief begroting 2021

Met de brief van 14 oktober 2020 heeft het college gereageerd op onze Rekenkamerbrief over de begroting 2021.

Onderstaand overzicht waaruit blijkt wat het college met onze aanbevelingen heeft gedaan.

- De rubricering van de baten en lasten over de taakvelden was niet juist verantwoord conform de voorschriften van de BBV. Het college gaf aan dit vanaf de begroting 2022 te verbeteren. Wij hebben geconstateerd dat hieraan in de begroting 2022 uitvoering is gegeven.
- De begroting 2021 gaf weinig inzicht in kwantitatieve gegevens/kengetallen, dit geldt voor meerdere taakvelden maar in het bijzonder m.b.t. het sociaal domein. Onze bevindingen n.a.v. dit verbeterpunt zijn opgenomen onder paragraaf 2 van deze brief.
- Voor een beter inzicht adviseerden wij een overzicht op te nemen van de investeringen met hierbij informatie over wanneer welke investeringen zijn of worden goedgekeurd. Wij hebben geconstateerd dat deze informatie is toegevoegd.
- In de paragraaf Lokale lasten is geen kostenberekening is opgenomen van de leges (Burgerzaken € 216.00) en de bouwleges € 786.000). Dit is wel verplicht maar hieraan is ook in de begroting 2022 geen uitvoering gegeven.
- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. In de begroting wordt hier weinig aandacht aan besteed. Deze uitkering is onderverdeeld in een aantal clusters. Het kan voor raadsleden interessant zijn deze “genormeerde” uitkering te vergelijken met de werkelijke inkomsten en uitgaven van de gemeente Wijdmeren. Het college heeft ervoor gekozen deze informatie niet op te nemen.

2. Inrichting begroting

De begroting is voor het eerst in digitale vorm verschenen. Op onderdelen is sprake van een verbetering. Het integreren van de beleids- en financiële begroting komt de leesbaarheid ten goede.

Het ontbreken van kwantitatieve gegevens waarmee de ramingen van de baten en lasten worden onderbouwd maakt het voor de raad moeilijk om een oordeel te geven over de prestaties die worden geleverd. Ook in onze Rekenkamerbrief over de begroting 2021 hebben wij hiervoor aandacht gevraagd. Het college zag geen aanleiding om hier uitvoering aan te geven.

Als voorbeeld waarvan wij vinden dat aanvullende kwantitatieve gegevens meer inzicht geven, noemen wij de uitgaven in het sociaal domein. Er worden miljoenen geraamd in de begroting maar daarbij wordt geen enkele onderbouwing gegeven; bijv. hoeveel jongeren een beroep doen op de verschillende vormen van jeugdhulp en hoeveel de (gemiddelde) kosten hiervoor bedragen.

Ook het aantal bijstandsccliënten of kinderen die een beroep doen op financiële ondersteuning ontbreekt, terwijl dit toch belangrijke indicatoren zijn waar de raad inzicht in zou moeten hebben en waarop gestuurd kan worden.

3. Inleiding begroting 2022

In dit onderdeel wordt ingegaan op het Financieel meerjarenkader 2022-2025. Als vertrekpunt voor 2022 is hierbij de jaarschijf "2022", zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2021-2024, gebruikt. Deze is door de raad op 12 november 2020 vastgesteld.

Vervolgens is de jaarschijf "2022" gewijzigd naar aanleiding van de voorjaarsnota 2021 zoals die op 8 juli 2021 door de raad is vastgesteld. De begroting voor 2022 was toen een vrijwel sluitende begroting (€ 78.000 nadelig).

Na het zomerreces bleek dat de financiële situatie voor wat betreft de begroting 2022 aanzienlijk verslechterd is. Voor 2022 wordt een tekort van € 902.000 begroot.

Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Hogere kosten sociaal domein	€ 205.000	
2. Kosten organisatieontwikkeling	€ 975.000	
	€ 1.180.000	
3. Overige mutaties	€ 48.000	
	€ 1.228.000	
4. <u>Dekkingsvoorstel</u>	€ 1.065.000	
	<u>Begrotingsoverschot</u>	€ 163.000

De toelichting zoals opgenomen onder het kopje "Begrotingsmutaties" is moeilijk leesbaar in relatie tot de cijfermatige overzichten zoals opgenomen onder het kopje "Ombuigingen/taakstellingen".

Uit de begroting 2022 (onder het kopje "Inleiding" en "Begrotingsmutaties") blijkt dat een nadelig effect van € 861.00 (D1). Dit bestaat uit een bedrag van € 843.000 aan bezuinigingen/ombuigingen zodat de omvang van bijstellingen en beleidswensen € 1.704.000 zou moeten bedragen. Niet duidelijk is waar dit bedrag uit bestaat.

Begrotingsmutaties sociaal domein volgens de begroting

Deze bestaan uit:

Hogere kosten sociaal domein	€ 600.000	
Toename kosten huishoudelijke zorg en jeugdzorg	€ 100.000	€ 700.000
Hogere bijdrage Rijk jeugdzorg (aandeel € 1,3 miljard)	€ 670.000	
Taakstelling Hervormingsagenda Jeugdzorg	€ -175.000	€ -495.000
	<u>Nadelig effect</u>	€ 205.000

Bovenstaand overzicht geeft ons aanleiding het volgende op te merken:

1. In de begroting wordt niet toegelicht hoe de hogere kosten van € 700.000 tot stand is gekomen.

- De hogere bijdrage van het Rijk in de kosten van Jeugdzorg bedragen € 970.000. Volgens de toelichting zou hiervan al € 300.000 als stelpost in de (meerjaren)begroting 2021-2024 zijn opgenomen. Daarom is maar € 670.000 meegenomen.

Begrotingsmutaties organisatieontwikkeling

Deze begrotingsmutaties zijn als volgt toegelicht:

Op orde brengen vaste formatie	€ 520.000
Ziek-, piek- en expertisebudget	€ 555.000
Reguliere formatieontwikkeling	€ -100.000
<u>Nadelig effect</u>	€ 975.000

Bovenstaand overzicht geeft ons aanleiding het volgende op te merken:

- Voor de jaren 2023 t/m 2025 zijn aanvullende taakstellingen opgenomen o.a. op het terrein van gewijzigde wetgeving (Omgevingswet en kwaliteitsborging bouwen). Vrijwel elke gemeente geeft aan dat invoering van de Omgevingswet hogere kosten met zich meebrengt. Ook het verminderen van de bouwcontrole zal gevolgen hebben voor het toezicht- en handhavingsbeleid.
- Outsourcing van ICT zal een besparing opleveren. Niet duidelijk is of dit voordeel realistisch is en onderbouwd is met een onderzoek.

Overige begrotingsmutaties

Deze zijn als volgt samen te vatten:

Meevallers:	Extra bijdrage Rijk verkiezingen maart	€ 50.000
	Boekhoudkundige aanpassingen	€ 203.000
		€ 253.000
Tegenvallers:	Overigen	€ 205.000
	<u>Nadelig effect</u>	€ 48.000

Bovenstaand overzicht geeft aanleiding het volgende op te merken:

- Tegenover de extra bijdrage van het Rijk i.v.m. de verkiezingen staan ook kosten dus zou sprake moeten zijn van budgettaire neutraliteit.
- Door een aantal uitgaven op een andere wijze te dekken (bijv. door ten laste van reserves te brengen) is feitelijk spraken van administratieve bezuinigingen. In werkelijkheid is wel sprake van hogere kosten.

4. Programma's/taakvelden

Onder dit kopje staan de 9 programma's waarvan de budgetten door de raad wordt vastgesteld. Deze zijn onderverdeeld in taakvelden. Deze taakvelden zijn opgenomen onder het kopje "Financiële begroting".

Het programma sociaal domein is onderverdeeld in 18 taakvelden. In de financiële begroting is sprake van 19 taakvelden. Geconstateerd is dat in de financiële begroting het taakveld "Wijkteams" is opgenomen. In de beleidsbegroting is dit taakveld niet opgenomen.

5. Vergelijking jaarschijf 2022 na Voorjaarsnota en Begroting 2022

Gebleken is dat de ramingen van een aantal posten zoals opgenomen in de begroting 2022 afwijken van de ramingen na vaststelling van de Voorjaarsnota Deze afwijkingen zijn niet opgenomen in de begrotingsmutaties zoals hiervoor besproken en ook niet nader toegelicht.

Voorbeelden	Begroting 2021 na mutaties	Begroting 2022
Burgerzaken	€ 776.000	€ 553.000
Ozb niet-woningen	€ -1.337.000	€ -1.628.000

Crisisbeheersing en brandweer	€ 2.357.000	€ 2.540.000
Verkeer en vervoer	€ 3.680.000	€ 3.193.000
Economische promotie	€ 1.065.000	€ 1.416.000
Openbaar groen	€ 563.000	€ 942.000
Volksgesondheid	€ 703.000	€ 853.000

Wij adviseren om in het vervolg een nadere toelichting op te nemen van deze posten in relatie tot de begrotingsmutaties.

6. Gemeentefonds

Volgens de begroting 2022 na de Voorjaarsnota is de uitkering uit het Gemeentefonds geraamd op € 28.460.000. In de begroting 2022 is dit bedrag verhoogd tot € 29.958.000 op basis van de september circulaire. Een verschil van € 1.498.000. Volgens de toelichting zou deze hogere uitkering uit deze circulaire € 775.000 bedragen. Niet duidelijk is wat de verklaring is voor het resterende verschil van € 723.000. Wij adviseren dit in de begroting 2023 dit nader toe te lichten.

7. Beheer overige gebouwen en gronden

In de begroting 2022 is onder taakveld 0.3 een bedrag van € 106.000 opgenomen. In de financiële begroting is deze post niet opgenomen. Uit het overzicht van de reserves blijkt dat voor 2022 een bedrag van per saldo € 219.400 in de reserve wordt gestort. Niet duidelijk is hoe dit bedrag zich verhoudt tot de € 106.000.

8. Overige baten en lasten

In de meerjarenbegroting 2022-2025 zijn voor 2023 t/m 2025 bedragen geraamd van € 1.000.000, € 1.855.000 en € 2.364.000 .

Deze bedragen worden op geen enkele wijze toegelicht waarop deze bedragen betrekking hebben. Wij adviseren u deze bedragen verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

drs. Linda Maasdijk
Voorzitter rekenkamercommissie Wijdemeren